

Oan de pabû-direksje fan de CHN,
de hear drs. F. Sonsma
Postbus 1298
8900 CG LJOUWERT

Underwerp: *taalgebrûk op de mentoaregearkomste*

Drachten, 25 nov. 2005

Achte hear Sonsma,

Ien fan ús bestjoersleden wurket yn it basisûnderwiis en is ek as mentor belutsen by de begelieding fan studinten fan de learareoplieding basisûnderwiis CHN. Mei oare mentoaren wied er op 4 oktober útnoege foar in gearkomste fan begelieders en twaddejersstudinten yn it gebou fan de oplieding. De organisaasje fan dy byienkomst wie yn hannen fan in tal staaazjekoördinatoaren.

Njonken ynhâldlike ynformaasje hie de gearkomste ek in ynformeel doel, nammentlik it yn kontakt kommen fan de mentoaren mei de staaazjekoördinatoaren. Yn de ynformele kontakten foarôfgeand oan it formele part like de troch de oanwêzigen brûkte taal gjin rol te spyljen. De gearkomste feroare fan karakter doe't in staaazjekoördinator iensidich besleat om it Nederlânsk foar kar te nimmen boppe it Frysk; in tal (twaddejers!) studinten soe gjin Frysk ferstean kinne. Sa waard de Fryskprater foar it blok set en twongen op in oare taal oer te gean en dêrmei it twatalige karakter fan dizze provinsje yn de *praktyk* ûntkend.

De taalhâlding fan de staaazjekoördinator hâldt (bewust of net) foar de oanwêzigen, wêrûnder studinten dy't mooglik studearje foar it foech Frysk, it folgjende sinjaal yn: *Hjir op de CHN wurdt it Hollânsk brûkt en dizze twaddejers hawwe it rjocht om te bepalen hokfoar taal oft de oanwêzigen brûke moatte.*

Sa'n taalhâlding fan *ûnlykweardigens* wurket neffens ús troch yn de *opliedingsskoalle* en dêrmei ek wer yn de (*lettere*) *praktyk* yn de basisskoallen. Ynstee fan in *folgjend taalbelied* soe de pabû op grûn fan respekt foar oarmans taal en kultuer in *aktyf taalbelied* fiere moatte. Respekt foar oarmans taal en kultuer en in goede kommunikaasje freget net allinnich fan Frysktaligen om it Hollânsk te learen, mar Hollânsktaligen hearre it Frysk yn Fryslân op syn minst te ferstean. Benammen op in learareoplieding, dêr't studinten as oansteande learkrêften in foarbyldfunksje krije, kin it net sa wêze dat de net-Frysktalige studinten harren ferantwurdlikens net nimme wolle. Hoe sille sokke studinten har no en letter yn it Fryske ûnderwiis hâlde en drage?

It bestjoer fan de FFU giet der fan út dat de direksje dizze taalsituaasje net frjemd foarkomt. Wichtich is no hoe't men sokke ynsidinten yn de takomst tefoaren komme kin. Dêrom twa fragen:

- Is de direksje mei ús fan betinken dat in 'oplossing' as dy fan 4 oktober der net op troch kin?

- Hokfoar belied stiet de direksje foar eagen om *alle studinten in goede taalhôlding* by te bringen, keppele oan *foldwaande kennis en feardichheden* om goed funksjonearje te kinnen yn in *twatalige* setting?

It bestjoer fan de FFU soe graach jimme betinken hearre wolle oer dizze kwestje.

Mei rju achtinge,

S.T. Hiemstra,
skriuwer FFU